

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului
cu privire la alocarea mijloacelor financiare (privind acoperirea
cheltuielilor legate de întreținerea și activitatea Centrelor de plasament
temporar a persoanelor refugiate, pentru luna decembrie 2023)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Urmare a declanșării la 24 februarie 2022 a războiului din Ucraina, Republica Moldova a trebuit să facă față unui șir de provocări de securitate și umanitare. Inclusiv, fiind una din țările din prima linie în calea refugiaților din țara vecină, fie ca destinație finală sau de tranzit, Republica Moldova a fost nevoită să instituie un mecanism de susținere, informare, transport, plasare temporară, etc. a persoanelor care au fugit din calea războiului. Astfel, la data de 24 ianuarie 2022 Parlamentul Republicii Moldova declarat starea de urgență, la propunerea Guvernului Republicii Moldova, care a avut la bază Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență. Starea de urgență legată de starea de securitate în regiune provocată de războiul din Ucraina a fost prelungită succesiv.

În contextul menționat mai sus și prin mecanismele disponibile în stările de urgență și alte situații excepționale, autoritățile publice au pus la punct un mecanism de creare/instituire și de acoperire a cheltuielilor unor centre de plasament temporar a persoanelor refugiate din Ucraina. Astfel, prin dispoziții ale Comisiei pentru Situații excepționale pe perioada stării de urgență au fost alocate resurse financiare din fondul de intervenție a Guvernului pentru acoperirea cheltuielilor/întreținerea centrelor respective.

Criza refugiaților din Ucraina a determinat Guvernul Republicii Moldova și societatea în ansamblu să își mobilizeze eforturile în vederea sprijinirii persoanelor care necesitau suport și protecție. Încă din primele zile ale crizei refugiaților, în organizarea cazării, asigurării cu produse alimentare, de igienă, vestimentație și altele s-a înregistrat o implicare pleneră atât a instituțiilor statului, cât și a societății civile.

În aceste condiții, pentru a răspunde nevoilor refugiaților, cu suportul partenerilor de dezvoltare și a întregii societăți, au fost organizate locuri de cazare, inclusiv centre de plasament pentru persoanele refugiate. Numărul acestora a evoluat de la 103 la 44, la începutul lunii ianuarie 2024. În total capacitatea acestora este de 2809 locuri, fiind ocupate în jur de 82,48 %.

Totodată Ministerul a elaborat și implementează **împreună cu partenerii**

de dezvoltare Strategia de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament temporar pentru refugiați „EXIT”, concepută pentru a asigura protecția drepturilor refugiaților. Scopul de bază al Strategiei este reintegrarea persoanelor refugiate în comunitate, oferirea unui suport material pentru o perioadă de 6 luni beneficiarilor Centrelor care vor accepta să ducă un mod de viață independent în comunitate și facilitarea identificării unui loc de muncă. Concomitent, beneficiarii care fac parte din grupul de persoane social-vulnerabile (persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, mame cu copii mici etc.) vor fi redirecționați și cazați în alte Centre de plasament temporar pentru refugiați.

Cu toate acestea pentru perioada imediat următoare necesitatea centrelor de plasament temporar a persoanelor refugiate rămâne actuală.

Odată cu expirarea la 31 decembrie 2023 a stării de urgență mecanismul de alocare a resurselor financiare necesare pentru întreținerea/acoperirea cheltuielilor centrelor de plasament temporar a refugiaților din fondul de intervenție a guvernului, prin intermediul dispozițiilor CSE nu mai este disponibil. De menționat faptul că starea de securitate în regiune rămâne gravă și tensionată, iar decizia de prelungire sau nu a stării de urgență poartă un caracter imprevizibil, la fel ca și evoluția numărului de persoane refugiate care necesită/vor necesita plasarea în centrele de plasament temporar, durata plasării, perioada de activitate a centrelor respective. Prin urmare nu a fost posibilă planificarea resurselor respective în bugetul de stat. Cu atât mai mult, în ceea ce privește autoritățile administrației publice locale acestea nu dispun de aceste resurse financiare necesare, iar funcțiile legate de plasarea temporară a persoanelor refugiate nu face parte din competențele proprii ale acestora astfel încât să fie acoperite din veniturile proprii ale bugetelor locale respective. În acest sens, este iminent necesară acordarea unor alocații financiare din cadrul fondului de rezervă a guvernului pentru acoperirea cheltuielilor pentru luna decembrie 2023. De menționat faptul că efortul de gestionare a crizei refugiaților în Republica Moldova este susținută și de partenerii de dezvoltare a Republicii Moldova, dar acestea nu pot acoperi în totalitate cheltuielile de bază pentru aceste eforturi.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii prevede alocarea unor mijloace din fondul de rezervă a Guvernului unor autorități a administrației publice locale de nivelul al doilea și întâi, precum și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, pentru acoperirea cheltuielilor legate de întreținerea/activitatea Centrelor de plasament temporar a

persoanelor refugiate, pentru luna decembrie 2023.

Mai exact proiectul prevede acordarea următoarelor sume:

1. pentru întreținerea centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate, instituite de autoritățile publice locale de nivelul al doilea - 2047,6 mii lei;
2. pentru întreținerea centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate, instituite de autoritățile publice locale de nivelul întâi - 438,0 mii lei;
3. pentru acoperirea costurilor de funcționare a centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate, create de instituțiile publice din subordinea autorităților publice centrale, întreprinderile de stat, societățile cu capital majoritar de stat, organizațiile necomerciale - 2296,1 mii lei;
4. pentru acoperirea costurilor de funcționare a centrului de plasament temporar pentru persoane refugiate, create de instituție bugetară din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale - 53,6 mii lei.

De menționat că lista concretă a autorităților și beneficiarilor mijloacelor financiare alocate sunt cuprinse la anexele nr. 1-4 la hotărâre.

De asemenea, proiectul hotărârii mai prevede că autoritățile publice menționate, în calitate de beneficiari ai mijloacelor financiare alocate, vor întocmi, în modul stabilit, documentele necesare în conformitate cu pct.16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.862/2015, pentru finanțarea cheltuielilor respective.

Ținând cont de necesitatea de a acorda și de a pune la dispoziția autorităților și instituțiilor vizate a mijloacelor financiare alocate din fondul de rezervă a Guvernului, proiectul prevede intrarea în vigoare a proiectului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Fundamentarea economico-financiară

În scopul acoperirii costurilor de funcționarea a Centrelor de plasament temporar pentru refugiați pentru luna decembrie se va aloca suma de 4825,0 mii lei, după cum urmează:

- 2296,1 mii lei pentru acoperirea costurilor de funcționare și organizare a Centrelor create de instituțiile publice din subordinea autorităților publice centrale, întreprinderile de stat, societățile cu capital majoritar de stat, organizațiile necomerciale;
- 2037,3 mii lei pentru acoperirea costurilor de funcționare și organizarea a Centrelor, instituite de autoritățile publice locale de nivelul al doilea;
- 438,0 mii lei pentru acoperirea costurilor de funcționare și organizare a Centrelor, instituite de autoritățile publice locale de nivelul întâi;
- 53,6 mii lei pentru acoperirea costurilor de funcționare și organizarea a Centrului, creat de instituția bugetară din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Estimarea costurilor privind finanțarea Centrelor de plasament temporar pentru refugiați au fost elaborate în baza informației inclusă în rapoartele privind

cheltuielile efectuate pentru întreținerea Centrelor de plasament temporar pentru refugiați, prezentate de către Centre și examinate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Finanțarea Centrelor de plasament temporar pentru refugiați pentru luna decembrie 2023, în sumă de 4835,3 mii lei urmează a fi acoperită din contul Fondului de rezervă al Guvernului.

Se consideră necesar de menționat, că majorarea sumei finanțării în luna decembrie 2023 față de lunile precedente este cauzată de majorarea cheltuielilor la serviciile comunale, complexul termoenergetic, care este legată de perioada rece a anului.

Totodată, în luna decembrie 2023 la unile Centrele de plasament temporar pentru refugiați instituite de către autorități publice locale la nivelul II au fost crescute cheltuielile de personal, ce este legat de lichidarea Direcțiilor asistență socială, în contextul Reformei asistență socială, și disponibilizarea personalului, inclusiv în Centrele date.

Începând cu ianuarie 2024 personalul angajat în Centrele o să fie contractat de către Agențiile teritoriale de asistență socială prin contract de prestări servicii pentru a activa mai departe, aceasta înseamnă ca angajatorul precedent, consiliul raional urmează să achite toate cheltuielile legate de disponibilizarea/concedierea personalului, conform prevederilor Codului Muncii.

Astfel, cheltuielile de personal, care au crescut față de lunile precedente, include toate sumele de concediu nefolosit și achitarea indemnizațiilor respective.

Total suma cheltuielilor de personal constituie o sumă de 1021,8 mii lei, dintre care 78,8 mii lei constituie indemnizații de concediere.

Concomitent, este necesar de menționat că în solicitarea generalizată în baza rapoartelor primite de la Centrele în cauză este inclus și Centrul de plasament temporar pentru refugiați instituit de către AO „Sos Autism”. Centrul dat a solicitat finanțarea pentru întreg anul 2023, începând cu luna ianuarie până luna decembrie 2023. Centrul respectiv nu a cerut finanțarea pe parcursul anului 2023, dar a dat demers oficial numai la data de 28.12.2023. După analiza datelor, facturilor fiscale, calculelor și explicațiilor, finanțarea pentru Centrul dat a fost inclusă în solicitare finală.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încadrează în cadrul normativ existent, iar aprobarea acestuia nu va genera drept consecință necesitatea amendării altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe: particip.gov.md (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii->

[proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-alocarea-mijloacelor-financiare/11785](#)) și pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale la secțiunea Transparența decizională, compartimentul Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii Guvernului va fi supus expertizei anticorupție conform prevederilor art. 35 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, de către Centrul Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Expertiza de compatibilitate nu este necesară întrucât proiectul hotărârii Guvernului nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul actului normativ urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 din legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfășurării procesului de avizare.

11. Constatările altor expertize

Alte expertize nu au fost realizate.

Secretar de Stat

Vasile CUȘCA